

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXX.

V Ljubljani 18. velikega travna 1877.

List 20.

Katoliški shod na Dunaju.

II.

Pervega majnika po slovesni sv. maši se je pričela seja šolskega odseka. Šolska zadeva je posebno važna, torej se ni čuditi, da so se vdeležili tudi nadškofje in škofje: kard. Švarcenberg, Kučer, iz Zare, iz Linca, iz Kraljevgradca, in druge imenitne osebstva. Pervomestnik je g. Thurnher iz Predarlskega, poročnik pa grof Leon Thun, ki je bil sprejet z veliko pohvalo, stopivši na oder. Omenil je, da se šolskega posvetovanja lotijo v zavednosti svoje postavno priznane pravice, pravice, ki je pa ob enem tudi dolžnost, ker svitli cesar je bil poklical vse stanovce, da naj prosto sodelujejo za razvijanje očitnega stanja in življenja. Vsi torej, ki imajo k temu zmožnost, imajo v resnici tudi dolžnost zagovarjati pravo in resnoco, ter dano pravico rabiti. Mi smo živo prepričani, nadaljuje, da poduk, ohranjenje in gojenje keršansko-katoliške šole in keršansko-katoliškega poduka je prašanje življenja za vse narode, in imenito za katoliške narode. To je zadeva take lastnije, ako se ona razdene ali tlači, da ne le blagor narodov samih, temuč tudi naj močnejši podslombe prestola pridejo v naj huji nevarnost.

Naloga šolskega odseka je težavna v oziru na okolišine, in ker prav v kratkem času imajo dolgo versto predlogov obravnavati. V programu so odmenjene 4 tvarine, za ktere bo treba štirih obravnáv. Govornik nato razgerne pregled vse tvarine, predenj se podajo k posameznostim, in bere obširne predloge. Vmés je govornik opomnil, da sostáv (zistem) brezvérskih šol se na Ogorskem ni popolnoma sprejel, kajti ogersko postavodajstvo od l. 1868 se je v velikem in v celoti naslonilo na zistemo, kakor v novem času na Angleškem, in je pri miru pustilo obstoječe verske (konfesijonalne) šole. pri nas pa so bile spremenjene v brezvérske (brezkonfesijonalne) šole.

Dr. Al. Gruber povdarja, da keršanski duh se mora verniti v šole, da jenja razpor, ki loči narodnosti. Naj se pod sodelstvom katoliških škotov v vsih deželah naredi učna osnova, kateri bodi podstava katoliško načelo (princip). Izreči nam je, da katoličani nismo kaka stranka v državi, mi smo predstavljavci patrijotične misli. Gledati se mora, da odgoja ni le samo v bukvah, ampak po vsih napravah, v družini, v šoli in v očitnem življenji. Moramo se toraj izreči zoper vse, kar koli je nasprotnega katoliškemu duhu, katoliškemu življenju — bodi si v umetni ali vedi. — Poročevalec na neki dvom dokaže, da šole se zdaj vrado imenujejo brezvérske, kajti naučni minister je lani na Tirolsko poslal ukaz s

pojasnilom, da že postava od l. 1869 zapopada brezvérski značaj šole. Potem se obravnava o l. predlogu, kateri se sprejme. Ta predlog je:

Katoliške starše vest veže za to skerbeti, da se njih otroci odredijo za katoliške kristjane, to se pravi, keršansko-katoliške misli in občutki se morajo stano vitno vkoreniniti v njih duhu in v sercu, da jih vodijo vse njih žive dni.

Katoliški starši imajo torej dolžnost in pravico zahtevati, da šole in učne naprave, katerim so prisiljeni svoje otroke celoma ali po nekoliko zaupati, morajo biti katoliške naprave in toraj tako vravnane, da zadevni učeniki in učni pomočki tej lastnosti zadostujejo in da so pod cerkvenim nadzorstvom in vodstvom.

Brezvérsko zavezno deržavno šolstvo, za kakoršno se liberalna stranka povsod in tudi pri nas poganja in ki se je v deželah pod ogersko krono sicer le malo vrinilo v postavodajstvo, po družih kraljestvih in deželah pa se bolj in bolj doslednje vpeljuje, je z vterjenimi zahtevami katoličanov v načelnem nasprotji in pelje k ravno tako krivičnemu kakor hudemu zatiranju katoličanov s tem, da se jim naklada dvojna sila: svoje otroke dajati v brezvérske šole in prevzémati stroške za napravo in ohranitev tacih šól.

Iz tega, da je šolska vravnava brezvérska, izvirajo naslednji zlegi, ki so vterjeni v le-tem (šolskem) zistemu:

1. Da se smejo postavljati učeniki brez ozira na njih vero in prepričanje, in da se jim smé izročevati učenje katoliške mladine celo v cerkvenih učnih rečéh.

2. Da se utegne iz prostorov ljudske šole odpraviti katoliška šolska molitev in vse znamnja keršanskih misel in občutkov.

3. Da iz učil, beril in družih učnih pomočkov se izločuje vse, karkoli na katoličanstvo méri.

4. Da se šolstvo smé izročevati takim vradom in osebam in po njih se voditi, pri katerih poklicanji in volitvi ni zagotovljeno, da se bo jemal ozir na versko mišljenje, velikoveč je vsako poroštvo zato po načelu (grundsätzlich) izločeno.

Iz tega izvirajo naslednji nadaljni zlegi:

1. Oškodvanje in zaderževanje katoliškega vérskega nauka na ljudskih in srednjih šolah.

2. Oškodvanje vérskih váj pri mladini.

3. Odpravlja se vdeleževanje mladine pri vérskih opravilih zunaj šole in prepoveduje se ji vdeleževati se pri cerkvenih bratovšinah in družbah.

4. Obtežuje in zaderžuje se napravljanje in vspéh katoliških osebnih (privatnih) šol in djanje duhovnih redov v šolskem in odgojnem oddelku.

Iz teh djanj neporekljivo izvira silna nevarnost, da se katoliška mladina čedalje huje izneveruje.

Po tem takem se priznava, da katoličani niso le samo opravičeni, ampak po vesti zavezani z vsimi dopuščenimi pomočki, prvič, na to delati, da se odvernejo ne le posamezni zlegi, ki izvirajo iz brezverskega šolstva, temuč da se taki šolski zistem sam odstrani; — drugič, nasproti delati tistemu prizadevanju, ki gre na to, da bi se vravnava in vodba vsega šolstva in nauk izročila državnim oblastim in državnim organom.

Thun in Klam-Martinič sta naslednjič pojasnovala pravo in napačno narodnost, potem so prestopili k drugemu oddelku zadevnega predloga.

Cerkev in njena skerb za omiko in nauke.

(Konec.)

Kako je katoliška Cerkev gojila tudi umetnost, o tem sicer mnogi nočejo nič vediti, pa je vendar dokazana resnica, da vsa umetnost v katoliški Cerkvi je nastala, se razvijala, gojila in cvetela. Zares, umetnost se zamore d. bro obnašati le v zavetji katoliške Cerkve. To pa velja o vsih posameznih strokah umetnije: o pesništvu, o slikarstvu, o glasbi, o kiparstvu. Hodi po vsih krajih, deželah, mestih — kje boš iskal in kje našel umetniških del, če ne po cerkvah in poslopjih, ki jih je stavila Cerkev? Stoletja katoliške Cerkve so zaznamovane z umetnostnimi izdelki, ki so jih zapustile, in ktere o vsih stoletjih neoverzljivo pričajo, da brez Cerkve se ne dá misliti nobena umetnost. Katoliška Cerkev ima do današnjega dne naj večji glasbene umetnike, pesnike, slikarje, kiparje. Pogled v muzeje, kjer so shranjeni umetni izdelki prejšnjih časov; poprašaj: kdo je naslikal to lepo podobo, kdo je izrezljal to krasno postavo, kdo je izdelal te lične zlate in sreberne posode, kdo je vezljal tako umetne reči? Pri naj več rečeh boš zvedil imé, ki ni le kot umetnik, temuč tudi kot veren katolišk kristjan na dobrem glasu. Pogosto so celo mnogi, duhovni in škofje sami v prostih urah Bogu v čast in ljudem v veselje izdelovali take umetne reči. Zakaj po samostanih in duhovnih hišah so prebivali ljudje, ki so imeli občutek za umetnost, in marsikak ponižen samostanski brat, kakor n. pr. sloveči slikar Fiesole, je doverjal umetnih del, ktere z občudovanjem ogledujemo. Razdevanje samostanov, ropanje in zatiranje katoliške Cerkve prizadeva zato pravi umetnji nena-domestljivo zgubo, ker to so delavnice umetnosti. Tako je zapertje benediktinskega samostana „Beuron-a“ v Sigmaringen-u velika zguba za umetnost, zlasti za slikarstvo in petje. In tisti ljudje, ki se tako radi štejejo med omikane in pravijo, kako jih navdušujejo umetnije in veda, naj se sramujejo, da odobrujejo tako silovito počenjanje zoper samostane in zoper katoliško Cerkev, ali so še celo vzrok temu, zakaj s tem se kažejo sovražnike umetnije. Naj več muzejev, ki imajo neizmerno umetniško vrednost, bi imelo za gledavca kaj malo mičnosti, ako bi odpravili iz njih umotvore katoliških umetnikov. Sej te muzeje so še le napravili, ko so zaterli samostane in škofijstva, da so shranili vanje njih krasne umetnostne zaklade.

Nadaljni dokaz, da je katoliška Cerkev mati umetnosti, najdete v tem, da so po mestih tiste poslopja naj bolj umetne, ki jih je zidala Cerkev, zlasti cerkve in kapele, samostani in duhovni vatavi. Ne dá se tajiti, da tudi novošegni stavbarji znajo lepo in pripravno zidati, ter imajo bogatini in imenitniki prav lične stanovanja. Toda veliko umetnosti ni na takih novošegnih hišah.

Poglej pa nasproti stolnico Strasburško ali Mogunško, ali pojdi po drugih mestih, povsod boš vidil krasnih cerkev in samostanov, pravih spominkov umetnosti, ktere duhá ná-se vlečejo in zbujaajo v njem občudovanje nad umetnikom; pri takem pogledu se nam misli nehoté dvignejo k Bogu, Stvarniku vesoljstva in naj višemu umetniku. In možje, ki so izveršili te stavbe, so bili zvesti sinovi katoliške Cerkve, ki so svojo živo katoliško vero v prečudni lepoti vtisnili celemu zidanju; ti možje so bili „ultramontanci“, papeževci, in kakor jim že vse pravijo, kteri so zvesto in terdno vdani sveti katoliški veri. Dokler naše novošegno stoletje nima pokazati več umetnostnih stavb, naj bo le tiho o nevednosti in temoti, ktero v svoji berlavosti pripisuje nekemu „mračnemu srednjemu veku“, o kakoršnem žvekajo hinavci, nevedneži in pa zagrizeni sovražniki katoliške Cerkve! — Zakaj, do zdaj naša neverska doba srednjega veka ni prekosila, tudi ne dosegla, globoko osramotena mora stati pred temi velikanskimi deli in reči: kljubu vsim novejšim znajdbam, kljubu dolgemu času, ki je minul od umetnosti srednjega veka, nismo prišli naprej; nasproti, umetnost je šla zmiraj rakovo pot. Naš čas je enak sinu bogatega možá, ki je prišel ob velik del svojega premoženja, ne da bi ga bil prejel in še pomnožil.

Kdaj že bodo ljudje spoznali, da v katoliški Cerkvi je vsa prava omika, vsa veda in umetnja? Kdaj bodo sprevidili, da katoliška Cerkev sama vé ljudi osrečevati za čas in za večnost, živim na zemlji napravljati nebesa, umerle pa v nebesa voditi? Hudobnost in strast je še prevelika k takemu spoznanju. Bati se je, da bodo prišle še grozne stiske nad ljudi, predenj se bodo z ljubeznijo in vdanostjo obrnili k katoliški Cerkvi. Mi katoličani pa zamoremo veselo in z zaupanjem gledati na svojo Cerkev, ki se je vselej kazala dobrotnico človeštva, in ktera sama zamore ljudi rešiti iz sedanjih stisk in nadlóg. (Prim. „Compass für das kath. Volk“ Würzburg 1877.)

Nekoliko o Pijevem godu za prijatelje in sovražnike.

Petega tega mesca je bil god in 13ega rojstni dan papeža Pija IX, ter so stopili v 85. leto svojih dni na zemlji. Vesoljni svet jim želi, voši, prosi od Boga še dolgo življenje, in sicer toliko daljše življenje, kolikor huje jim njih revni sovražniki smert želé in kolikor bolj pisano gledajo skriti framasonski kerti, ako jim usmiljeni verniki kakih darov pošiljajo za potrebe sv. Cerkve o njih slavni škofovski 50letnici.

Kar tiče Pijevo starost v letih, so jih marsikteri papeži presegli; ako pa se oziramo na njih starost v papeštvu, je Bog Piju IX podelil predstvo, kakoršno ni bilo dano nobenemu 260 njih prednikov, — 19. stoletje vidi papeža, kakoršnega vsih 18 stoletij ni vidilo nobeno, razun sv. Petra, kakor piše „Unità“.

Sv. Agaton je 27. jun. 678 postal papež, star že 103 leta; živel pa je samo do l. 682, ter je vladal sv. Cerkev 3 leta, 6 mescev in 14 dni. Star je bil tedaj skoro 107 lét. Oh, kolik strah za sovražnike sv. Cerkve, ako Pij IX dosežejo to starost! Ta strah privoši revežem sovražnikom danes vesoljni katoliški svet: naj živé Pij IX do sto in sedem in še več lét! Klemen II je bil že prav star, ko je bil l. 1046 povzdignjen na papeški prestol, bil je celo že obhajal 50letnico svojega kardinalstva; bil pa naslednjič ni papež še leto in dan ne, ker čez 9 mescev je že umerl. Pij IX, ki so obhajali že mašniško 50letnico in ki bodo zdaj zdaj obhajali

škofovsko, bodo obhajali kardinalsko 14. grudnia 1890, kar jim želi vsako blago serce.

Med drugimi je Celestin III postal papež s 85 leti in vladal še skor 7 lét ter je umrl z 92 leti. Še delj je živel Gregor IX, ki je bil izvoljen s 83 leti in je vladal še 14 lét, 5 mescev in 2 dni, ter je umrl star 98 lét. — Z 80 leti je bil povzdignjen na papeški stol Gregor XII, in živel je še kacic 9 lét; s 77 leti Kalist III, in vladal je 3 leta; z 79 l. Pavel IV, ki je vladal od 1555 do 1559, in tako več družih.

V starosti Pija IX sicer ni še družega posebno čudnega, razen to, da pri tolikih bridkosti, preganjanjih, trudih in skerbéh ne omagajo, da so tako rekoč še zmeraj v cvetečem zdravju in da s tolikim junaštvom prenašajo terpljenje vesoljne sv. Cerkve, katero neumni satanovi sužnji s toliko jezo tarejo. Čudno je, da ta papež, izvoljeni 16. rožn. 1846, mesca majnika 1877 premorejo sprejemati trume romarjev, ki prihajajo od vsih krajev, da premorejo v raznih jeziki imeti naj lepše vbrane govore, in da se pri tako raznih občutkih tolikanj silno pretresovani še ohranijo pri zdravju, da so zmožni vse mnogotere reči v spominu imeti, da so vedno tako čvrstega, neprestrašnega duha, tako velikodušnega serca!

Nenavadno še bolj je, da Pij IX imajo ravnokar stopiti v dve in trideseto leto svojega papeštva, ko vendar nobeden njih prednikov ni dosegel 25. leta.

Sedanji papež niso bili mladi, ko so zasedli sedež sv. Petra, spolnili so bili že 54 lét. Mlad je bil izvoljen sv. Aleksander I, ali vladal je samo 10 lét, 7 mescev in 3 dni, od 121 do 132; sv. Inocencij I, izvoljen z 42 leti, je stoloval le 15 lét; Janez XI, izvoljen s 25 leti, je vladal 5 lét; Inocencij III z 38 leti, je vladal 18 lét. in tako še več družih. Samo Pij IX, izvoljeni s 54 leti, vladajo že 31 lét Jezusovo Cerkev.

Prešteval je neko in našel, da počezno eden k drugemu vladajo papeži po sedem lét in pol. Recimo pa 8 lét, in še najdemo, da Pij IX vladajo že za 4 papeže dolgo. De Magistris dokazuje, da papeži sv. Silvester, Adrijan I, sv. Leon III, Aleksander III in Pij VI so dosegli dalje življenje memo družih, da so mogli oskerbovati večji potrebe sv. Cerkve. Če to velja, je tedaj očiten vzrok naj daljšega življenja sv. Očeta Pija IX. Sv. Cerkev močno potrebuje Pija IX, in Kristus ga ohrani. Med dobrotami, ki jih vsegamočni Bog vé buditi celo iz rogovilstva, je tudi tá, da zdaljšuje življenje Pija IX. Zakaj rovarstvo želi Pija IX viditi na mertvaškem odru, Bog ga ohrani živega; rovarstvo želi, da bi Pij molčal, Bog mu je dal dar govora, kteremu ne morejo zoperstati njegovi sovražniki; rovarstvo dihti, da bi papeža vsi zapustili, Bog pa mu naklonuje ljubezen, spoštovanje, preslavljanje, pomoč od narodov vesoljnega sveta. (Prim.: „Unità“ 13. maja.)

Ako pa sv. Oče zlasti sedanje dni zraven naj serčnših vošil tudi pomoč v denaru dobivajo z vesoljne zemlje, so pač tudi te pomoči potrebni. Zakaj ne le po Laškem, ampak tudi po mnogih družih krajih in deželah išejo brezvestni liberalci Cerkev tako ožuliti, kolikor je največ mogoče, in sv. Oče morajo skerbeti za duhovne, cerkve in vernike ne le po tujih, divjaških deželah, temuč pogosto delijo darove za zapušene družine, osebe, cerkve itd. tudi po „olikanih“ krajih, — zlasti o Laškem kaj tacega čedalje bolj pogosto beremo.

Zato se je pa čuditi, da se ravno tako imenovani „ljudoljubi“ in mehkočutniki tako radi nad tem spotikajo, ako tudi „Danica“ kake darove naših katoliških rojakov pošilja ali sv. Očetu, ali pa za misijone, kakoršne ravno sv. Oče podpirajo, kadar morejo; zakaj bi jih mi ne smeli? Da pa liberalci tudi tukaj svojo sovražljivo nalogo spolnujejo, zato ljudém pravijo in

trosijo, češ, da „Danica“ strahotne zneske denara pošilja papežu ali sploh na tuje, doma pa je toliko potrebnih itd. Toda naj vzame liberallec vsih 53 listov „Danicinega letnika“, pa naj pošteje, kje je tistih silo tisučev in tisučev! Ako so ravno zdaj o škofovski 50letnici sv. Očeta dotični darovi obilniši, se noben pameten katoličan temu ne bo čudil, še manj zeleno gledal, ker vsak lahko vé velike potrebe, v kakoršnih se vedno oplenjevana Cerkev zdaj nahaja. Pa tudi vsako v resnici katoliško serce želi sv. Očeta, ako bi kaj moglo, o tej imenitni slovesnosti razveseliti.

Ta gorečnost je hvale vredna toliko bolj, ker spoštovani čitatelji našega lista lahko vedó, da „Danica“ ni prosila in nagovarjala, da naj naši rojaki kaj dajejo ali skladajo za sedanjo 50letnico sv. Očeta, kakor so to delali drugi katoliški listi, celo hervaški, ter ondotni svetni velikaši sami. Naši rojaki Pija IX tako ljubijo, tako spoštujejo, tako milujejo v njih bridkosti, da jim sami išejo hudi stan zljajšati, če tudi niso zato posebej prošeni. In Vi, ki zato pisano gledate, opertajte si mavho, pa hajdi na biro za Bizmarka in Garibalda: bomo vidili, koliko bodele dobili!

Vem, da niso vsi liberalci taki godernjavsi, torej to očitanje leti le na tiste, ktere „Petrov novčič“ grize kakor škorpijón in bi rajši zelenemu pajku kaj privošili, kakor papežu in potrebam sv. Cerkve. Milujem Vas v vaših peklenskih mukah in zato naj Vam „ad refocilandam animam“ dam v premislek naslednje tolažila: 1. Nobeden izmed godernjačev ne vinarja ne dá za sv. Očeta: od kod tedaj imate pravico j zikovati? 2. Tisti, ki imajo ljubezen do sv. Cerkve in sv. Očeta, ravno tudi za „domače reveže“ največ storé (to se je vidilo zaporedoma o toči na Dolenjskem, o mnogih pogoriših itd. in vidi se vsaki dan domá): nikjer pa ni zapisano, da bi zato tudi za misijone, za sv. Očeta ne smeli kaj darovati. Imamo tedaj pač res dosti domačih revežev, pa le-ti ravno pri „papeževih spoštovavcih“ išejo in najdejo pomoč, pri vas pa želtavo malo. 3. Vam se škoda zdi le za papeža, za misijone, za cerkve kaj dati: ako pa kak komedijant kaka dva do štiri večerov izleče samo iz Ljubljancanov toliko, kolikor se „Danici“ leto in dan izroči iz vse dežele za papeža ali misijone, to pa Vašemu nežkastemu sercu ne dela čisto nobenega nepokojja. Čudni modrijani, ali ste že slišali kterikrat besedo „farizej“? Molčimo o tolikih tisučih in tisučih, ki se izdajejo za reči, s kterimi si serd večne Pravice nakopujete: za toliko kužljivih časnikov, pohujšljivih knjižur in bukev, za nenravne gledališa itd. itd. Rečeno bodi, da vse skupaj, kar se je po „Danici“ storilo za terpeče človeštvo, za povzdigo sv. vere in sploh za naj boljši namene, je komaj kapljica proti temu, kar se za prazne, za nespametne, za škodljive in pohujšljive, velikrat za prav hudo pregrešne reči zadega.

Povedal sem samo malo, pa priliko imate iz tega dalje in še veliko globokeje vest si izpraševati, in če je eden ali drugi še mož, ki se ne ustraši resnice slišati, utegne ta kratka „lekcija“ njegovo dušo rešiti.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Škalah je mesca sušca umrl mož, ki je vreden spominka v „Danici“, čeravno je že malo kesno. Ta mož je bivši ondotni učitelj in organist gosp. Jožef Vegund. Poslana nam je v njegov spomin pesmica s prav serčnimi besedami; ker pa oblika ni tako doveršena, da bi se dala natisniti, naj saj o ranjkem povemo nekoliko v nevezani besedi drugim v izgled in posnemo.

Jožef Vegund je bil rojen l. 1801 v Škalah. Njegov brat Rafael je bil leto mlajši. L. 1803 sta že bila zgu-bila očeta, ki je bil tudi organist. Uboga mati se je veliko trudila za njuno odrejo in je pri dobrih ljudeh pomoči iskala, da sta se mogla šolati. Nastale so bile tudi hude letine; večkrat je pripovedoval rajni Jožef, kako je bilo bridko. Pri vsem tem sta postala brata verla in poštena učenika, da malo tacih, Rafael namreč duhovnik, Jožef pa šolaki učitelj in organist. Bival je za učitelja pri sosednjih farah, pri sv. Martinu in pri sv. Tilnu, na zadnje pa tukaj v svoji rojstni fari v Škalah; nad 40 lét se je tu trudil z učenjem, petjem, orgljanjem, lepšanjem cerkve in s sadjorejo. Čeravno slabega zdravja, se je vendar z veliko gorečnostjo vsega lotil in vsemu bil kos, dokler ga ni bolezen položila na postelj, na kateri je več lét zdihoval, pa vedno poterpežljiv, in vdan v Božjo voljo je pričakoval ure, ko bo rešen svojega terpljenja in z Bogom sklenjen. Odbila mu je ura in 5 sušca so ga nesli na pokopališe iz njegove rojstne hiše.

Spomina v „Danici“ je pa tudi zato vreden rajni Jožef, ker je bil njen zvest naročnik na vse tečaje od njenega začetka, pa do zdaj. Če se je primerilo, da je kak list se zgrešil, je po drugem poslal, da je potem dal „Danico“ prav lično vezati. Dajal jo je tudi še v druge roke brati z besedami: „Ta cerkveni časopis je grozno lep in vé otroke na ljubo mater kato-liško Cerkev terdneje vezati, in jaz hočem v svojo, kakor v tvojo duhovno radost in krajcarje zanj podariti in vaak list a teboj deliti.“ — Pri njegovem pogrebu se je bilo veliko ljudi zbralo. Obeh bratov trupli že trohnite v zemlji, duši naj se pri Bogu vese-lite. Bog nas usliši!

Sklep omenjene pesmice:

Vidiš Serca Jezusa, Marije,
 E-na pa Roženkranska je!
 Glej, podobe so oskerbeli,
 Pam, da zato prejeli
 Nebeško krono bojo tam,
 Dal za plačilo jo bo Jezus sam.

Pri sv. Ivanu v teržaški okolici, 12. maja. V ne-deljo, 6. t. m., bil je za našo faro slovesen dan: pred-stavljanje novega župnika č. g. Janeza Trevna, štirinajst let bivšega župnika na Repentabru na Krasu. Faranov veselje, ki se je bilo o prihodu novega župnika v faro razodelo s sijajnim sprejemom, poterdilo se je preteklo nedeljo z ogromno vdeležbo slovesnosti. Da si je bilo vreme precej neugodno, vendar je bilo še toliko krotko, da smo mogli novega g. župnika v procesiji spremiti iz duhovnice v cerkev. Prostorna cerkev je bila ljudi na-tlačena; pričujoči so bili vsi odlični možje iz fare, mnogi duhovni, večidel župniki, zastopniki vlade in magistrata.

Po „Veni Creator“ stopil je na prižnico teržaškega stolnega kapitela in teržaškega okrožja dekan v. č. g. Mihael Fleišer in je v krasnem govoru pred-stavil novega župnika in razložil medsobne dolžnosti faranov in župnika, ter posebno povdarjal to, da farani morajo svojega župnika kot učitelja in delivca sv. skrivnosti slušati in spoštovati. Če tudi je v. č. g. dekan, po rodu Italijan in Teržačan, v prvič javno slovenski govoril, vendar mu je slovenščina tekla tako gladko, kakor da bi bil rodom Slovenec, kar si je pridobil s svojo neutrudljivo marljivostjo. Po veliki sv. maši in po zahvalni pesmi je bil blagoslov sv. Rešnjim Telesom. Povelicevale so po zunanje slovesnost vihraječe zastave, na cerkvi slovenska tribarvnica, pokanje možnarjev in zvečer umetni ognji; iz serc dobrih faranov pa so puhtele

k Bogu goreče molitve, naj bi nam ohranil mnogo lét novega čverstega in vnetega dušnega pastirja.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

XXXIV.

Poslanje v Blagovici
 od 13.—26. novembra 1871.

Blizo štajerske meje, na veliki nekdanji dunajski cesti, v tesnem dolci, stoji svetla cerkva sv. Petra, obdana z leve in desne od hribov in tropiča belih zida-nih hiš. Temu kraju pravijo Blagovica. — Ko smo lanske jeseni imeli sv. poslanje v Pečah, je prišel k sklepu misijonskemu tudi čverst duhoven, ktereга prej še nikjer videli nismo. Tih sedi pri obedu takó, da ga še jaz dolgo opazil nisem zbog spodobnosti njegove. Prišel je, vidil ljudstvo veselo in še veseleje duhovne po skon-čanem sv. delu. Spregovori in poslanja svetega prosi.

Dan sv. Elizabete je bil začetek blagoviškemu po-slanju. Cerkev je dosti prostorna za duhovnijo domačo, tudi še za obližnjo, ki je sedaj izpraznjena. Pa da bi moglo še več ljudi za sv. poslanja vanjo, da vneti žup-nik stole vse iz cerkve iznesti. In vidilo se je koj prvi dan, da je župnik prav imel, ker velika množica bi bila móгла zunaj na hudi burji zjutraj ob desetih in popoldne stati, ko bi ne bili stolov vsih iz nje vzeli.

V tej duhovniji je bilo treba marsikaj pohujšanja popravljati. Naloga sv. poslanja je bila ne mala. Šli smo z Božjo pomočjo na trudno delo. Priporočali smo presv. Sercu Jezusovemu in Brezmadežni to ljudstvo. V Je-zusovem in Marijnem presv. Serci nam še ni nikdar spodletela nobena reč, kterakoli je bila njima priporo-čena; tedaj tudi to poslanje ne. Ljudstvo je zvesto po-slušalo besede naše in se dalo krotko voditi.

Gospodov, mladih in starih, je prišlo iz vsih krajev veliko za spoved k sv. poslanju. Bil je res vgoden čas; ali gotovo bi jih ne bilo tolikanj v Blagovici, ko bi jim naše poslanja ne bile v čislih.

Ker sta bila nedelja in ponedeljek lepa dnova, ljudje pa do teh dveh dni še nič v les po listje, po steljo niso mogli, je vse hitelo po nástl v ponedeljek. Zato je bil možki spol ponedeljek slabeje v cerkvi za-stopan. Ko tedaj naša beseda v gojzde k ljudem ni do-segla, je pa Gospod sam možem in mladenčem govoril s tim, da je poslal nekoliko snega in jih je v cerkev zagnal s tim sredstvom. Pa še glasneje je možem so-sebno in mladenčem v Blagovici Gospod spregovoril in jih na splošno spoved pripravil. Poklical je možaka 50 lét starega, ki je za pastirja služil, iz hiše k sebi na odgovor, ki je blizo cerkve in župne hiše stala, tako hitro, da je gosp. župnik komaj v sv. olje ga še djati mogel. Učitelj, ki mu je pri sv. olji roko deržal, je rekel, da je ravno ugasnil, ko je gospod umirajočega zadnjič s sv. oljem pomazal; poslednjikrat mu je žila udarila takrat, ko je bil na nogah pomazan... Ranjki je bil včeraj popoldne še v gojzdu in je težek koš domú prinesel ter večerjal naverh, — slednjič pa so ga na listji ležečega dobili, zdihujočega, pojemajočega, ko je ravno ob osmih misijonski zvon odpel, ko so ga v hišo prenesli poprej, in so komaj toliko dosegli, da ga je g. župnik ravno pri zadnjih pojemih s sv. oljem vjel. Pravil je nekdo, da je to tisti človek, ki ga je časi pol ure zaporedoma slišal kleti... Glej, pa mertvec je dobro govoril... (Naznanilo pripoveduje o posebnih spreber-njenjih vsled te nagle smerti; oséb ne gre imenovati. Vr.)
 Žalostno zunaj... merliča k pogrebu neso...

Kar pogledam, vse žaluje:
Polje prazno je cvetlic,
Listje se raz drevja suje,
Proč je sled veselih ptic.

Tako zdaj res pevati morem. — Po hribih se kadí; že
Hriba verbe sneg zapada,
Zadeluje sernam tir;
Morda že nam léd poklada
V dolih na potokov vir.

Ne, ni ga še ledú, v dolci tem in ne po hribih.
Celo mladenčem ga je iz serc stajalo sv. poslanje proč.
Danes, 24. nov., so imeli nauk svoj stanovski, vse černo
jih je bilo pri govoru. Bog daj, da bi se vsi obrnili proti
nebesom v tem zlatem svojem času obiskanja Božjega
in se spravili z Bogom! — V stanovsko družbo se mla-
denči pridno zapisujejo, že jih je v tej mali duhovnji
blagovški nad 40 zapisanih prec do prvega večera.
Župnik je sesebno vesel, in hvali, kolika gorečnost je
zdaj med njimi.

Kaj posebno lepega je v blagoviškem poslanji to,
da je cerkev, gola prav vsih klopi, od ranega jutra do
temne noči, dokler je spovedniki ne zapusté, vedno
polna ljudstva. Vse černo je ljudi, moških in žensk
pri spovednicah. Gospodov je naj manj 10 bilo vedno
v spovednici in vsi so imeli čez in čez dosti spoveden-
cev. Veselje imajo spovedniki s spokornimi serci. Mo-
ravški g. dekan, ki je prišel v Blagovico gledat delo-
vanje naše, je sedel stalno v spovednico. Rekel je:
misijon je zares lepa reč. In kako ne bi bil, ko vse na
to dela, da se grešnik, če ne z lepo, pa z nekako silo k
Bogu pripravi. Mora, mora se podati vsakdo, ako hoče
le govore poslušati; in če je še tako globoko v blato
zabredel, misijon ga izvleče vunkaj. Odpustniki (urlau-
barji) so navadno nar huji po duhovnijah. Pridejo za
malo časa domú, da tisto trosijo, česar so se od slabih
tovaršev naučili. Eden družega zbujaajo k hudobiji s
pregerdimi besedami na šetnjah, po pilnicah, doma. Ko
pa pride sv. poslanje, so tudi ti pa berkarji verni po-
slušavci in skesani spovedenci. Po vaséh in hišah je
vse mirno, ko so cni sveto dolžnost storili v sv. poslanji.
Kar je bilo sosebno tolažljivo, je pa to, da so mladenči,
in možje ravno tako, skorej vsi, zopet prišli k spovedi
še enkrat za zadnji dan, da so se tudi dvéh posled-
njih popolnoma odpustkov vdeležiti zamogli, ne samo
prvega. Dokler so naši Slovenci tako vestni in vneti
za posebne dobrote sv. naše katoliške Cerkve, niso še
zguljeni.

26. novembra. Ljudstva silo... komaj se je dalo
iz spovednice vunkaj priti. Pri sklepu skor za pol cer-
kve ljudi še zunaj. Vse nagnjeteno. Hrib in dol od
vseh obližnjih duhovnij številno zastopan, čeravno so
silile debele kaplje iz neba se vsuti na trume. Sklenili
smo poslanje blagoviško z velikim vtisom. Ljudje na
moč zadovoljni ž njim. Cerkvena ključarja sta se prišla
zahvalit za to dobroto, in drugi dan, ko sem na voz
stopal, se še župan, ob palici mož, v imenu cele duhov-
nije zahvaljuje in želi, da bi se v nebesih skupaj zopet
vidili.

Kaj čem pa reči od domačega župnika? Ko mu
roko v slovo podam, pravi: daleč ste prekosili moj up.
Tako upamo, da je župnik domači dosegel svoj namen,
da bodo stanovske družbe in gorečnost župnikova ohrani-
le poslanja sad zaželeni, da bodo vsi pokorne, ljube
ovčice Pastirja nebeškega. Amen.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Neka zakonska žena je bila več časa bolna,
s ss. zakramenti za smert prevedena. V bolezni je več
zdravil poskušala; pa bilo je vse zastoj. Obrnili smo
se 9 oséb z 9dnevnicó k naši ljubi Gospej, in preden
smo končali, je bila popolnoma zdrava. Obljubila sem
po „Danici“ razglasiti. Čast, zahvala bodi naši ljubi
Gospej presv. Serca!

Iz Ljubljane, 7. majnika 1877.

Katarina.

Št. 2. Mati Urša B., prav nevarno bolna, se je po zapi-
sanji v bratovšino, po priporočenji v molitev N. lj. G.
in med opravljano devetdnevnicó kar naglo ozdravila,
ko so ji napovedovali ali dolgo bolezen ali celo smert.
Zato naznanuje čast večnemu Bogu in preserčno zahvalo
N. lj. G. presv. Jez. Serca.

Iz št.-Vida, 10. majnika 1877.

Št. 3. Marija me je že iz toliko nevarnost rešila.
Zdaj pa sem bila zarad hudih bolezni v glavi v veliki
nevarnosti, da ne bom mogla svoje dolžnosti spolnovati.
V taki nadlogi se živo priporočam Naši ljubi Gospej
presv. Serca in sv. Jožefu, in obljubim, da bom zahvalo
razglasila, ako mi bolečine odjenjajo. Zares mi je kmalo
odleglo silno terganje; od takrat se dobro čutim in
opravljam lahko vse dolžnosti. Torej čast in priserčna
zahvala Bogu, naši ljubi Gospej, in sv. Jožefu za meni
nevredni skazano milost!

Jelert.

Št. 4. Vekomaj bodi čast in hvala Jezusovemu
presv. Sercu, in naši ljubi Gospej spresv. Serca za pre-
jeto milost, katero sem zadobil na Njeno priprošnjo! Bil
sem prav hudo bolan za sušico; zdravniki so večidel
vsi dvomili nad mojim ozdravljenjem, in bil sem tudi
že za smert previden. V tem žalostnem času me obise
neki prijatelj in mi naznani o tej bratovšini naše ljube
Gospé presv. Serca, in o njeni veliki pomoči. Z vese-
ljem se dam zapisati in sem ves vdan v Božjo voljo
opravljal devetdnevnicó, obljubil sem tudi razglasiti, in
še nektere božje poti k Mariji Devici, ako bom uslišan.
In res, uslišan sem bil, čeravno ne bitro. Ker tega jaz
veliki grešnik tudi nisem vreden. Ozdravljenje svoje v
veliki hvaležnosti pripisujem mogočni Marijni priprošnji,
kteri bom vedno hvaležen.

V Sočki (fare novocerkovške), 9. maja 1877.

Jakop Arlič, km. fant.

Prošnje.

Št. 1. Neki zakonski oče, v posebni nevarnosti, da
bi utegnil pogled zgubiti, se prav živo priporoča bra-
tovšini, da bi po dobroti priprošnji N. lj. G. bil te žu-
gajoče nadloge obvarovan.

Št. 2. Neka mati priporočuje v bratovsko molitev
svojega silo svojeglavnega sina, da bi se po Marijni
mil. prošnji spreobrnil.

Št. 3. Neka oseba, ki že dolgo boleha, in vsa zdrav-
niška zdravila nič ne pomagajo, se prav goreče pripo-
ročuje bratovšini v molitev, da bi zdravje zadobila, ako
je k Božji časti. Drugič pa, da bi dobila službo svo-
jemu stanu primérno, v kateri bi mogla skerbeti za zve-
ličanje svoje duše. In druga oseba se priporočuje za
dušno in telesno zdravje. Ako njima Bog to dodeli, ob-
ljubujete to milost po „Zg. Danici“ naznaniti.

Življenje štirnajsterih pomočnikov v sili.

II. Sv. Blaž, škof in spričevavec.

Njega praznik se obhaja 3. svečana. — Pomenljive znamenja na njegovih podobah: Evangelske bukve, škofovska palica in goreča sveča v roki. — Na pomoč se kliče ob vratnih in drugih boleznih, prosi se pa tudi za milost (gnado) čisto in skesano se spovedati.

Sveti Blaž, Kapadočan, je bil na Kapadoškem v deželi male Azije, v mestu po imenu „Sebaste“ v drugi polovici 3. stoletja sin plemenitih in bogatih staršev; bil je kaj brihten, krotek in prijazen deček; ko mladenec pa se je v pobožnosti, čistosti in poterpežljivosti takó skazoval, da je bil Bogu in ljudem všeč. V mladih letih se je bil izučil zdravilstva, in s tem je mnogim ljudem pripomogel k telesnemu zdravju. Bog pa ga je bil za kaj višjega odmenil, namreč za dušnega zdravnika. Vsled njegovega pobožnega in čistega življenja, vsled njegovega ljubeznjivega obnašanja do ljudi so si ga duhovni in ljudstvo izvolili škofa v Sebástu. Kakor si je poprej prizadeval telesne bolezni ozdravljati; ravno takó in še bolj se je trudil kot dober pastir svojim ljubljenim ovčicam na pomoč hiteti in jih iz vsih nevarnost otevat; bil je škof po volji Božji.

Tisti čas je hudobni cesar Licinij vladal na Jutrovem, in je poslal vsim deželnim poglavarjem ostro povelje, naj kristjane brez usmiljenja preganjajo, terpinčijo in moré, če se bojo branili darovati bogovom. Agrikolaj, deželni poglavar, grozovit trinog, je cesarjevo povelje z vso ostrostjo doverševal. Sv. škof je svoje verne v veri poterjeval, ter jim serčnost dajal, da so raji dali življenje, kakor da bi bili Kristusa zatajili. Preganjavci kristjanov pa so zlasti prežali na škofe, jih v ječe zapérali in morili, ker so dobro vedili, če je pastir udarjen in s pota spravljén, bodo ovčice brez pastirja hitreje volkovom zahajale v žrelo. Da bi si tedaj sv. škof svojim ovčicam v zveličanje še dalje ohranil življenje, se je spomnil Kristusovih besedi: „Kadar vas bodo pa preganjali v tem mestu, bežite v drugo“ (Mat. 10, 23.), in je zbežal na Argejsko goro, ter se skrnil v votlino, v kateri je za svoje ovčice molil, nebeške resnice premišljeval in samega sebe zatajeval. V tem berlogu so ga zverine obiskovale, bolne prosile ga z milim glasom zdravja, in se niso hotle ločiti od njega, dokler jih ni blagoslovil, bolnih pa ozdravil. Nekaj časa potem so ga zasledili Agrikolajevi lovci, ker so zveri pred njimi v berlog bežale. Kakó pa ostermé, ko vidijo sv. škofa med zverinami klečati in moliti! Lovci to čudo berž sporoče Agrikolaju, deželnemu poglavarju. Ta pošlje vojake k berlogu s poveljem, da naj škofa k njemu pripeljejo v Sebást. Vojaki ga najdejo zamaknjenega v molitvi in ga pokličejo, rekoč: „Vstani in pojdi ven, cesar te hoče viditi in s teboj govoriti!“ Sv. škof, poln veselja v sercu in v obrazu, jim odgovori: „Otročiči moji, pojdimo tedaj skupaj, ker se me Gospod spominja; trikrat se mi je to noč Gospod prikazal, rekoč: Vstani in prinesi mi dar! Glejte otročiči moji, kako prav ste mi prišli; moj Gospod Jezus Kristus je z nami.“ Kmaló se zvé po bližnjih krajih, da škofa peljejo v Sebást. Ljudstvo od vsih strani k njemu vré: tudi ajdje, bolni, bolehní in celó otroci, ter ga prosijo blagoslova. Sv. škof je med potjo ljudstvo učil, na bolnike roke pokladal in jih ozdravljál, otroke pa blagoslavljál. Tukaj naj popišemo le dva čudeža nekoliko bolj obširno, ki sta se na prošnjo sv. škofa zgodila na potu gredé v Sebást.

Neka vdova je imela edinega sina, kteremu je bila ribja košica v gerlu obtičala; vrat mu je bil takó otekel, da je komaj mogel še nekoliko dihati; bil je blizo smerti.

Njegova mati sliši, da vélicega čudodelnika memo peljejo, hitro vzame otroka v naročje, ter ga nese in položi pred škofa z milo, ginljivo prošnjo, rekoč: „Usmili se me, o služabnik Božji! služabnik Jezusa Kristusa, usmili se me! usmili se mojega edinega sina, ki je že napol mertev! O jaz milovanja vredna mati!“ Sv. škof — po tej materni prošnji silno ginjen — položi roke na fantiča, mu gerlo zaznamoja s sv. križem, povzdigne oči proti nebesom in moli: „O Gospod Jezus Kristus! ki rad uslišiš njé, ki v te verujejo, te očitno spoznavajo in te na pomoč kličejo; usliši molitev svojega nevrednega služabnika, ter vzemi s svojo vsegamogočno roko košico iz gerla tega dečka; dodeli mu zopet zdravje sebi v čast, v poveličanje svojega presvetega imena in v veselje njegove poterte matere. O Gospod! skazuj to svojo moč tudi vse prihodnje čase v enaki bolezni; če te kdo v enaki bolezni z vernim srcem na pomoč kliče, in se ob tem tudi mojega imena spominja, ter se moji priprošnji zaupljivo priporoča, usliši ga, o Gospod Jezus Kristus, pravi Bog in človek, zavoljo mojega zasluženja v poveličanje tvojega presvetega imena! Amen.“ Ko je bil sv. Blaž molitev dokončal, košica naglo šine dečku iz gerla, oteklina jenja, in bil je popolnoma ozdravljen v neznansko veselje njegove žalostne matere, pa tudi vsih pričujočih. Po tem in po temu enacih čudežih je imé sv. Blaža slovelo tudi po daljnih mestih, celo v Nikopolu v Armeniji. (Dalje nas!)

Listek za raznoterosti.

Cvetni dar Mariji Šmarnici.

V cvetni pomladi
Kaj bi podaril
Tebi, o Mati,
Milostna vsa?
Darek naj lepši,
Ki ga Bog stvaril,
Tél bi Ti dati,
Ljuba Gospa!

Darek naj lepši
Čista je duša,
Serce vse lepo,
Cvetka nebés.
Blažen, ki rajsko
Srečo to skuša,
Ki ne gre slepo
S svetom na ples!

Darek ta dragi
Duše ti zale,
Mati presveta!
Rad bi ti dal.
Ali skušnjave
So ga ožgale,
Nimam ga cvéta
Rajskih planjav.

Kaj Ti čem vendar
Revež dariti,
Mati premila,
V šmarnični god?
Kje čem cvetlični
Darek dobiti,
Ga zasledila
Duša bo kod?

Tamkaj na križu
Jagnje zakláno
Nado mi lije,
Za-me visi;
K Njemu proseče
Zdihnem, skesano:
Ah naj omije
Tvoja me kri!

Tam bom očišen;
Duša vesela
Vence bo vila,
Za tvoj altar;
Čednosti cvetke
Spet bo imela,
Vse posvetila
V Tvoj jih bo dar!

To pa, o Mati
Sladka, dobrotna,
Sprejmi v darilo
Cvetje le-tó.
Sveti mu vedno
Zar'ja milotna!
Vabi ga milo
K sebi v nebó.

Radoslav.

Iz Ljubljane. Razstava cerkvenih izdelkov bode bravovšina sv. R. Telesa napravila pozneje; čas se bo naznanil.

V Rim pojdejo: preč. g. prošt dr. A. Jarc; čč. gg. duhovni: Ign. Eržen, Mat. Tavčar, Jan. Volčič, Fr. Grivice, Ign. Salehar, Jan. Mervic, Jan. Tavčar, Jan. Novak; neduhovni: Iderski župan Val. Treven, pa Ločanje: tergovec Hafner, posestniki: Trilar, Stanonik, Bogataj. Nekaj jih je šlo že naprej, večina pa jih gre iz Ljubljane v terek na vse zgodaj z železnico. V Rimu jim je gosp. dr. Černič, superijor ilirskih kanonikov sv. Jeronima, oskerbel stanovanje po sedanjih okolišinah zarés po nizki ceni.

Orglarsko šolo bode cecilijansko društvo napravilo že mesca oktobra; naj se toraj gg. prav hitro v družbo vpišejo, da se dobí za ta dobri namen zadosti pomočkov. Same orglje s 6 spremeni bodo stale 600 gl., „harmonium“ kacih 100, glasovir do 200 gl. 14. junija bo prvi občni zbor; naj se ga prijetli močno vdeležé, ker reč je važna. Mladenči pa, ki se želé orgljanja učiti, naj se oglasijo pri g. Jan. Gnezda-tu v Alojznici.

Papeževa himna je po L. Seydler-u, stolnem organistu v Gradcu, dobila dobrih novih napevov. Partitura za zbor, za 3 enake glase in za 4 moške glase po 10 kr.; za 1 glas po 2 kr. („Vereinsbuchhandlung in Graz.“)

V Radolici se je zadnjo nedeljo (13. t. m.) obhajala imenitna in sprelepa cerkvena slovesnost. Milostljivi g. stolni prošt Jožef Zupan so namreč svetinjo čudežne svete kervi Zveličarjeve podobe vernim v češenje postavili na novem, nalaš zato pripravljenem in ravno ta dan blagoslovljenem altarju. Tako je starodavna, pa pozneje po nezgodi časov opuščena božja pot sv. kervi v Radolici zopet obnovljena in povzdignjena. Duhovnov je bilo 15 zraven. Ljudstva se je vse terlo. Vreme je bilo saj med slovesnostjo vgodno. Daljši popis prihodnjic.

Iz Zagreba piše „Katol. List“, da v hervaški deputaciji, ki pojde v Rim, bo zastopano vse škofijstvo ondotne cerkvene države, ker pridružil se ji bo tudi milgosp. J. Šmiciklas, škof Križevski (gerškega edinstva). Tudi še pojdejo: g. Miroslav Kraljević, vel. župan v Požegi v pok.; v imenu kapitelna kanoniki: dr. Št. Ilijašević, dr. L. Rumpler, dr. Fr. Šagovac; dalje Jož. Kovačević in drugi. V sredi majnika se menijo odpraviti na pot in 26. morajo biti vsi že v Rimu, po kateri koli poti kdo pojde. Bivali bodo v Rimu v ilirskem vstavu.

Pervo sv. Obhajilo. — Nekaj zoper bogokletje. — „Hrvatski Učitelj“ lepo popisuje, kako je belo nedeljo v cerkvi Marije D. v Zagrebu 150 otrok ljudskih šol prejelo prvo sv. Obhajilo, ktero jim je pričo lepega številca staršev po priserčnem nagovoru podelil milgosp. škof in vikar Janko Pavlešić. Ravno tako je v dekliaških šolah usmiljenih sester 56 učenk slovesno prejelo prvo sv. Obhajilo. List pripominja, kako je želeti, naj bi se to sveto djanje povsod po deželi slovesno obhajalo, ker to ima veliko moč v prid otrok in tudi njih staršev.

Omenjeni, vse hvale vredni šolski list je v spisu zoper bogokletje („Bogohulje poraz uzgoja“) zadel na eno naj hujših rán naših sosedov. Prelepo priporočuje očetom, materam, gospodarjem, mojstrom in vsakemu po okolišinah, da naj se z vso močjo prizadevajo odpravljati, zatirati bogoskrunsko preklinjevanje, to strašno povodenj, ki je sovražnica in zatiravka odgoje in čedne odreje. — Bodi o tej priliki rečeno tudi Slovencem, kar smo že večkrat svarili: Nikar ne kolnite, nikar ne preklinjajte! Nikoli ne posnemajte madjarskih, hervaških, laških besed, ki jih največkrat še ne razumevate in ki so velikrat take gerde preklinjanja, da bi se vam lasje ježili, ako bi vedili, kaj govorite! Kletvinja in prekli-

njevanje kaže, da je krastov, neolikan umazanec, iz čigar ust té pošasti izhajajo, — preklinjevanje, bogokletje je strašen greh!

V Vatikanu so bili 11. t. m. sprejeli vatikanski kapitel. Kapitel je namreč sv. Očetu daroval blagodušno adresu ter po kardinalu Boromeu opravil svoje vošilo za bližnjo 50letnico. Sv. Oče so odgovorili z velikodušnimi in očetovskimi besedami.

Kloštri in ječe. Eden naj večih delov kloštrov na Laškem je po novih osrečevavcih in novih jemavcih spremenjen v ječe; hiša, ki je poprej služila v pribelžališe spokornikov, je zdaj spremenjena v spridovališče. To je poterdil sam laški minister pečatnikar Mancini, ki je 6. svečana rekel: „Ječe obsegajo, kar se more misliti naj tečnišega za okuževanje telesa in duše.“ Popisavši telesno kužljivost pristavlja minister: „Oziroma na nravnost je ječa šola, v kateri se hudodelstvo nauči z dosti gotovšimi sredstvi, kot bi se kdaj mogli rabiti za nauk v čednosti.“

K temu pristavlja „Unità“: Le vse preveč je res, kar se tu terdi! Kdor pride v ječo, ne da bi se poboljšal, postane hujši. Naj veči hudodelniki so se navadno izšolali v ječi. Pomnoževanje ječ tedaj, ki ga imamo na Laškem, je neko pomnoževanje šol za hudodelstvo, v katerih se uči pregreha in se snujejo nove zakletja zoper lastino in življenje državljanov. Ali bi tedaj ne bilo bolje imeti kloštre?

Papeževi vojaki, nekdanji „zvavi“, iz Kanade v Ameriki, so se tudi spomnili slavne 50letnice in darovali so „dobremu Piju IX.“ za vezilo zlat kelih, prelepo delo velike vrednosti. Pravijo v adresi, da ravno „kelih je podoba Pijevega življenja“.

Antikrist. Sv. Birgita loči ves čas od začetka do konca sveta v tri dobe, in pravi o tretji dobi: „Konec te dobe se bo Antikrist rodil. In kakor se iz svetega zakona rodijo Božji otroci, tako bo Antikrist rojen od preklete žene, ki se štuli, da razumeva duhovne reči, in od prekletega moža, iz katerih zedinjenja bo z dopušenjem Božjim hudič svoje delo upodobil. Kadar bo brezbožnost nezmerno narasla in bo mera krivice čezobilna, takrat se bliža Antikristov čas. Poprej pa se bodo še nekterim poganskim narodom verske vrata odperle. Kadar bodo kristjanje krivoverstvo ljubili, in kadar bodo krivični duhovstvo in pravico teptali, je to gotovo znamenje, da bo Antikrist prišel.“ (Buk. 6, 67. Gl. „Blüthenlese aus d. Schriften d. h. Birg., Mainz 1877, str. 19.)

Poslednje novice. Po ogledu vojnih kerdél v Alderšot-u je angleška kraljica generalu Steele-u rekla: „Upam, da mi ne bo treba rabiti vašega poguma v sedanjih hudih okolišinah; ako bi v nasprotji z mojim pričakovanjem se morala poskusiti hrabrost angleških kerdél na Jutrovem, imam polno zaupanje v domoljubje vojenstva in v umno in razsvitljeno vdanost častnikov.“ „Unità“ tem malo besedam prišteva velik pomen, zlasti ker angleško brodovje v Srednjem morji, 6 oklepnikov, je dobilo povelje jadрати v Port-Said k Suecu, kamor je imelo 15. t. m. priti. — V rusko-turški vojski v Evropi se do zdaj ni še nič določnega zgodilo. — Znamenito je, da rusko brodovje v ameriškanskih vodah je dobilo povelje podati se v Kronstadt. — Rumunija je že na nogah z Rusom zoper Turka. Tudi Greki se močno gibljejo, zlasti v Tesaliji, Epiru in na Kandiji. — V Belgradu je bor med dvema strankama za vojsko in proti vojski.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Č. g. Jak. M. prosi blagoslova za srečno zadnjo uro sebi in vsem svojim, 2 tolarja. — Fara sv. Križa poleg Turna s prošnjo sv. blagoslova 20 gld. — Mica Odlazek s prošnjo sv. blag. za srečno zadnjo uro 1 gl. — Jeseniška duhovnija po č. g. fajm. J. Keršiču 13 gld. za 50l. sv. Očetu. — Koroška Bela po č. g. A. Masterlu za darilo o 50letnici 7 gl. 30 kr. — Fara Kranjskogorska po č. g. Bl. Arteljnu 15 gl. v sr. in J. Kajzar 1 tol. za 2 gld. st. d. proseč sv. blag. za ljubo zdravje in za srečno zadnjo uro. — Knežki farani 7 gl. za 50letnico. — Eden obiskovalcev velikega 1. katoliškega shoda na Dunaju 5 gl., proseč ob enem sv. blagoslova, da bi se vse srečno spolnovalo, kar se je tam s katoliško edinostjo blagodušno sklepalo. — Č. g. P. Peterlin 2 gld. in 2 dvajset. st. den. — Po kan. g. Urhu 50 kr. — Po č. g. fajm. J. Budnarji 4 gl. v pap. in 2 gl. v sr. — Č. g. fajm. Jan. Lesjak iz Kostanjevice 15 španjskih kolonotov à 2 gld. 3 kr., t. j., 30 gl. 45 kr. od duhovšine in farmanov za 50l. v vošilom, da bi doživeli slavno zmago sv. Cerkve, in s prošnjo sv. blagoslova za pobožno življenje in srečno zad. uro. — Po č. g. Jan. Rozmanu 76 gl. 24 kr. (vmés 24 gl. 25 kr. sr.) — Fara sv. Jakopa v Ljubljani 46 gl. 49 kr. (vmés 14 gld. sr.). — Primskavo 11 gld. 70 kr. — Po dr. K. Bleiweisu 2 gld. 68 kr. — Rudniška fara 7 gld. — Št.-Juri pod Kumom 16 gl. 68 kr. (vmés 1 tol. za 2 gl. st. d.). — Poljska fara z gg. duh. past. 33 gl. v pap.; 9 gl. 5 kr. st. in nov. sr., 1 gl. 20 kr. drob. — Z Verhnike 20 gl. a. v.; preč. g. M. Š. 3 tol., t. j. 6 gl. st. den. — Iz Zaplane 2 gl. — Preč. g. kan. Fr. Kr. 20 gl. „sv. Očetu v pomoč“. — Preč. gosp. dr. A. Čebašek 20 frankov v zlatu. — Iz Ipave po preč. g. dek. J. Grabrijanu 55 gld. 45 kr. (vmés 30 gld. 45 kr. sr.). — Po č. g. Ant. Trepal-u na Selih 4 gl. za 50letnico Nj. Svetosti, ki jim Bog daj še dolgo živeti in premagati sovražnike sv. Cerkve. — Po č. g. fajm. Jak. Poličarju na Dobravi 9 gl. — Helena 2 st. dvajs., prosi sv. blag. sebi in zlahti, da bi vsi ostali zvesti otroci naše sv. matere katoliške Cerkve. — Neimen. po č. g. Erkerji 2 gl. sr. s prošnjo sv. blagoslova za zadnjo uro. — Po č. g. fajm. Mat. Hočevarji 1 ces. cekin in 5 fr. v zlatu, 10 kr. a. v. — Od sv. Jakopa v Ljubljani 75 kr. sr. in 40 kr. a. v. — Po č. g. J. Porentu 2 tol. ali 4 gl. v sr. s prošnjo sv. blag. za zad. uro. — Č. g. M. S. 20 frankov v zl. proseč sv. blagoslova za-se in za svoje s pristavkom: „Deus misereatur nostri et benedikat nobis: illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri. (Ps. 66.) — Iz Šentjurja po č. g. fajm. M. Povsetu: „Slava Piju IX k 50letnici! Prosimo sv. blagoslova!“ 10 gl. 40 kr. a. v. in 4 gl. 20 kr. star. d. v sr. — G. V. Sk. 1 tol. za 2 gl. st. d. — Jera 1 gl. za 50letn., prosi sv. blag. — Iz Drazgoš č. g. duhovni pastir z duhovnijani 8 gl. — Po preč. gosp. dek. Staro-loškem iz Žabnice 34 gl. 3 kr. (vmés 4 gl. 43 kr. sr.) — Od sv. Križa na Planini č. g. J. D. in farmani 12 gl. (vmés 1 gl. st. d. v sr.). — Iz Mérne peči po č. gosp. fajm. Ant. Mlakarju: farni predstojnik s farmani 20 gl.; č. g. kapl. Hmelniške grajš. Leon. Krop 10 gl.; grajš. gosp. gubernantinja 5 gl.; N. 5 gl., vsi z vošilom: Naj sv. Oče čakajo še mnogo lét in s prošnjo sv. blagoslova. — H. Krušnik 1 gld. sr. s prošnjo sv. blag. za dušne in telesne potrebe in za srečno zadnjo uro. — Neimenovan 20 kr. — Po preč. gosp. dekanu Jož. Kogejju: iz Idrije: 10 frankov v zlatu, 1 tolar za 2 gld., 3 st. dvajs. in 3 gl. 75 kr. a. v. v sr. pa 38 gl. v papirju; iz Žirov: 3 st. dvajsetice v sr. in 9 gl.; iz Za-

vratca: 13 gld. (da bi veselo obhaj. 50letn. in čakali zmago sv. Cerkve. Pros. sv. blagosl.); — z Verha: 4 gl. — Iz Šmartna pri Kranji: č. g. J. K. 1 cesarski cekin; č. g. Bl. Š. tri tol. po 1 gl.; farani 41 gl. (vmés 5 st. dvajs., 1 st. des., dve po 1/4 gl., 1 frank, 1 lira). Prosimo, o sv. Oče! Vašega blagoslova za pastirje in ovčice. — Dve sestri 40 kr. — „Za mir, zdravje in srečno zadnjo uro“ 1 tol. za 2 gl. st. den. po preč. g. kan. in fajm. A. Urbasu. — Iz Šmartna pri Lit. 3 st. dvajs. in 20 kr. po g. J. Dolencu. — Škofijska družina 6 1/2 gl. v srebru. — Jera Kastelic 1 gl. s prošnjo sv. blagoslova. — Iz Dobske fare po č. g. fajm. 20 gl. — Iz št.-Vida pri Zatičini po č. g. župn. M. Kulavicu: 4 tol. po 2 gl. st. d., 1 tol. za 2 gl. sr., 7 tol. po 1 gl. sr., 9 dvajsetih starih, in v bankovcih 21 gl. Vsi darovalci želé, da bi sv. Oče doživeli še zmago sv. Cerkve čez sovražnike, ter prosijo za-se in za svoje domače sv. blagoslova za srečno zadnjo uro. — G. Kladek 60 kr. — Iz Kroke po č. g. fajm. J. Kapusu 7 gl. — Iz Černega Verha po č. g. Bl. Justinu 9 gl. 13 kr. — Smledniška fara s Trebojem in duhovšino vred 34 gl. v pap. in 5 gl. v sr. s prošnjo sv. blag. — Iz Leskovške dekanije poslano po preč. gosp. dek. E. Polaku o 50l. Njih Svetosti: Leskovec 14 gl. a. v., 14 gl. 70 kr. v sr., 1 cekin za 20 frankov in 1 cesarski cekin; Šent-Jernej 6 gl. v sr., 1 cekin za 20 frankov v zl.; Škocijan 19 gl. a. v.; Raka 1 gl. a. v. in 6 gld. 30 kr. v sr.; Dolina 5 gl.; Čatež 5 gl.; Sv. Duh 4 gl.; Cirklje 10 gl.; Studenec 4 gl. 3 kr.; Bučka 8 gl. — Neka družina daruje z naj večim spoštovanjem sv. Očetu za 50letnico dvojnati cekin in prosi sv. blagoslova. — Po č. g. Ant. Verbajsu v Žiréh 1 gl. od ond. g. župana. — Fara Sveta gora nad Vačami 7 gld. 50 kr. s pristavkom: „Bog daj, da bi še na zemlji obhajali zmago sv. Cerkve!“ — Neža iz L.: 1 gl. sr.; iz Teržiča P. F. 1 gl. sr.; P. E. 2 gl. sr., vsi prosijo sv. blagoslova. — Iz Mošenj: Janez Gabrijelčič 10 gl. a. v., več družih zvestih otrok sv. Očeta 11 gld. 75 kr. v sr., ter prosijo vsi sv. blagoslova. — Neimenovan častni kan. in prof. itd. iz Lj. 5 gl. — Fara Ježica sv. Očetu Piju IX k 50letnici Njih škofovstva 10 gl. — Fr. Kokelj 40 kr. — M. Poljanšek 20 kr. — T. Kleč 50 kr. — Ternovska duhovnija v Ljubljani po č. g. fajm. 20 gl. 27 kr. (vmés 5 gl. 27 kr. sr.). — A. J. 2 gl. st. d. v sr. — J. 1 ces. cekin. — Iz Goč č. g. J. Ferjančič 2 gl. s prošnjo sv. blagoslova. — Iz Radeč duhovnija po č. g. fajm. A. Pavliču 9 gl.

Za afrikanski misijon: K. Pogačar 1 gld. — Fr. Kokelj 25 kr.

Za ameriške misijone: Fr. Kokelj 50 kr.

Za sv. deželo: Po čast. g. dek. A. Kešetu iz Begunj 6 gl. 22 1/2 kr. — Fr. Kokelj 25 kr.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Stara loka 3 gl. 50 kr. — Poljane 4 gld. 50 kr. — Stara Oslica 2 gld. — Selce 1 gl. 64 kr. — Železnike 2 gl. — Zalilog 1 gl. — Reteče 2 gl.

Za sv. Detinstvo: M. Gerjol 1 gld. po gosp. Rozmanu. — G. L. Ravnik 1 gl. — Neimen. 1 gl. (za otročiče g. Pama na Kit.). — Po g. kan. P. Urhu majhen križev pot in 1 gl. — Č. g. Ferjančič 2 gl.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. R. v T.: Zadene še le med št. 60—70; priporočeno se bo spolnilo, kakor tudi sicer v podobnih zadevah. — G. L. R-k v B. Bistr.: Prejeli omenjeno 1. majnika; če so bile prošnje ne mara pregledane, prosimo jih poslati.